

PREMIERA

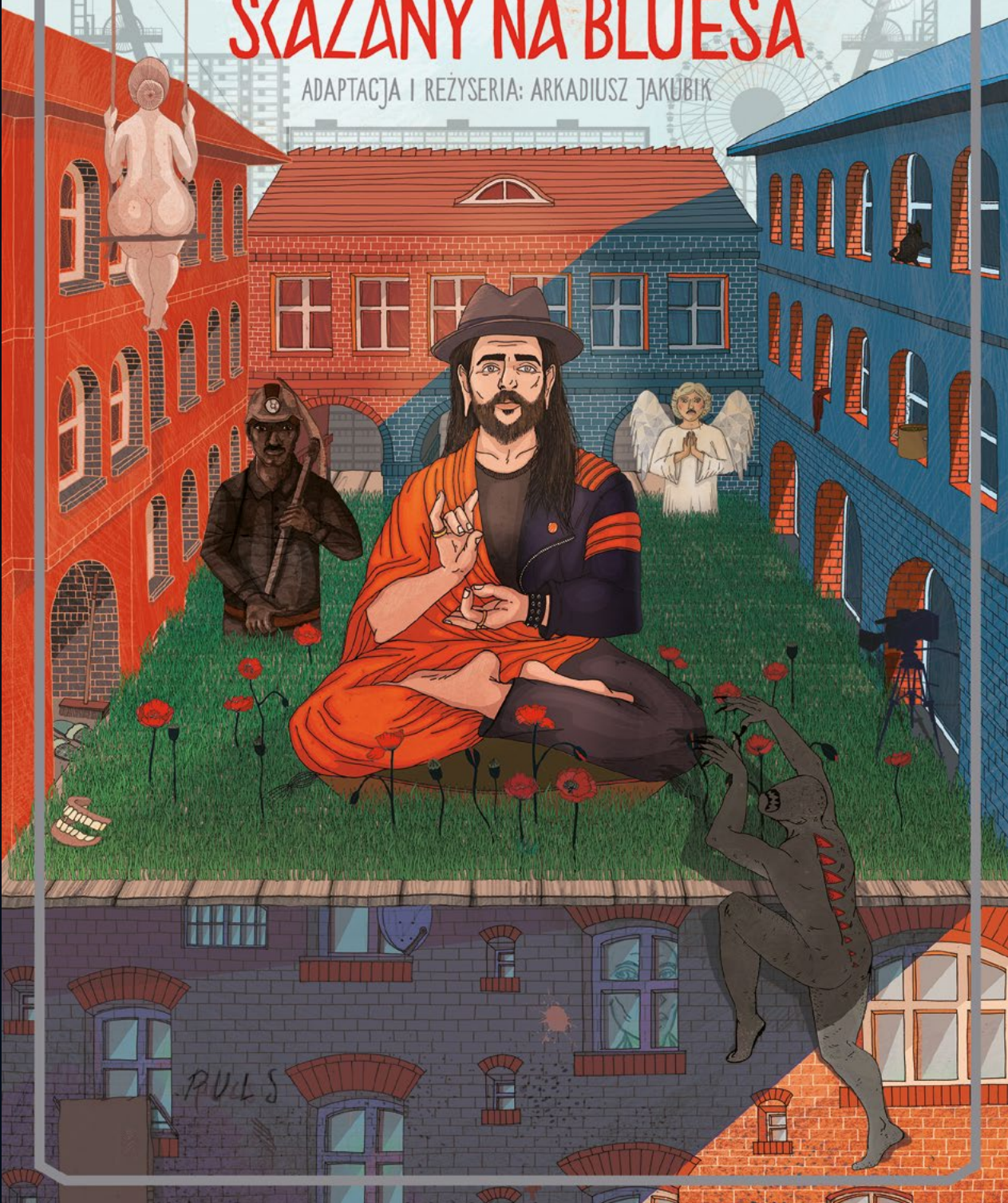
7 MARCA 2014

TEATR ŚLĄSKI

PRZEMYSŁAW ANGERMAN, JAN KIDAWA-BŁOŃSKI

SKAZANY NA BLUESA

ADAPTACJA I REŻYSERIA: ARKADIUSZ JAKUBIK

TEATR ŚLĄSKI

im. St. Wyspiańskiego
w Katowicach

**PRZEMYSŁAW ANGERMAN
JAN KIDAWA-BŁOŃSKI**

SKAZANY NA BLUESA
CONDEMNED TO BLUES

Adaptacja i reżyseria

Text adaptation and direction

ARKADIUSZ JAKUBIK

„Raz się przyjęliśmy do kopalni *Ziemowit*. Już mieliśmy kufajki i kaski, już staliśmy przed windą, ale *Rygiel* nagle spojrzął na nią i mówi: — Pudel, jo na tej nici nie zjadę. I ciul nazad, oddaliśmy cały sprzęt.”

[Zygmunt Pyduch, tzw. Pudel]

[PL]

MARCELI SZPAK

[KLE
CHDA
OR.]

- **Opa, a łopowiedzielibyście mi ino jakoś nasza klechda?**
- **Powiem ci ło chorzowskim blusmynie, chcesz?**
- **Ja.**

Godali ło niym w mieście, „co z niego za wulc”. Żodyn niy wiedzioł ani skąd prziszło, ani kaj go za chwila poniesie. Zdarzyło się kiej-sik, że polecioł na hołda i uwidzioł anioły.

- **Sie macie, anioły – pedzioł im na powitanie, a łone wejrzały sie na niego uważnie.**
- **Zapamiętej se synek: w życiu gryfne som ino chwile. Szukej ich – pedzioł mu w końcu nojpierwszy anioł, kiej już wykurzyli wszystkie cygaryty i wypili wszystko, co mieli i sie legli na plecach, pozierając na niebo.**
Zapamiętoł sie to na zawsze. Każdego dnia wstawał rano, abo trocha później i szło szukać tych chwil. Patrzał tam i sam, godoł z tymi i łowymi, a prawie każdy mioł ło niego swój własny koniec piękna. Widzioł w ludziach piynkny smutek, piynkno radość i umioł je im łoddać. A ludzie widzieli, że łon może im coś pedzieć i szli za nim. Leżli z nim przez mordownie, meliny, szpitale, sale koncertowe, knajpy, speluny, pola namiotowe, festiwale i koncerty w piwnicach. A łon wcale im nie godoł żodnych miłych rzeczy, po prowadzie to nojczyńsij nic nie godoł, patrzał się ino i śpiywoł, a było w tym głosie coś tak wielkiego, tak przejmującego, że każdy znojdowoł w nim nazod koniec tego piynknego smutku, piynknych radości, kere mu ludzie powierzyli.
Mioł tyż, jak każdy, swoje słabości. Niyroz słyszeć było, jak śpiywoł nad flaszką „Whisky moja frelko, tyś nojpiyrwszo z frel”, a i insze świństwa ciongly go fest, kiedy sie już niy umioł dać rady z tym cołkim smutkiem, kery mu się odkładał na sercu. Jego dziołcha godała, że po nocach niy śpi, smyko się kajsik, a jak do dom rano się przikładzi, to nic ino sie telepie. Niy strzimała w końcu tego telepania i godo mu:
- **A weżże giżdzie idź do dochtora, niych cie wyleczy.**
Poszoł. Dochtor wejrzoł sie na niego uważnie, a potem kozoł mu ciepność świństwa, gorzoła i smykanie po nocach.
- **Ale dochtorze – zbuntowoł sie wtynczas. – Anioł godoł, co w życiu gryfne som ino chwile. Kaj indziej mom ich szukać?**
- **Bydziesz wierzył aniołom, to skończysz jak tyn Prorok z Janowa.**
Zacznom ci smoki furgać nad gowom.
- **Dyć anioł by mie niy łocyganiył.**
- **Cołki prowdy tyż ci niy pedzioł. Roboty byś sie jakiś chyciył, a niy ino za tym piynknem łaził. Kiedyś cie w końcu to piynkno zabije.**
Posuchoł dochtora, ale niy na dugo. Ludzie dalij do niygo lyngli i mu przali, a łon im śpiywoł ło tym, że niy ma Boga, niy, a wolność jest ino we snach, bo przestoł wierzyć w to, co mu pedzioł anioł.

Aż narozki spotkał kajsik malorza. Siedli się, popili, pogodali, pedzioł malorzowi, że anioł go ociułoł.

- **Wszystkich nos ociulali – zgodził sie malorz. – Jak my szli za Prorokiem z Janowa, to my tyż wierzyli w piękno, prowda, radość i smutek. A dziś? Fto łod nos choć jedyn łobroz kupi?**
- **Dochtor godoł, że fto wierzy aniołom, tyn bydzie widzioł furgajonce smoki, a potym cołki rozum straci.**
- **Zaroz tam smoki – uśmiechnął się malorz. – Mie tam nad gowom furgajom gołe dziołszki.**
I wtedy zrozumioł, że i dochtor mioł recht, i anioł mioł recht, i malorz mioł recht. Każdy som sie wybiero, co mu furgo nad gowom i ino łod niego zależy, czy bydom to smoki, dziołszki, czy piynkne chwile. Niy ciepnał świństwa, niy ciepnał gorzoły, niy ciepnał smykania sie po nocach. Znod sposób, żeby wszystkie te rzeczy wyspiywać koždyemu, fto chcioł za nim iść.
I dalij za nim szli.
- Szły za nim frelki, szły za nim chachary, szły za nim Hanysy, Gorole, bergmany, wulce, łożyroki, insze blusmy z cołkigo Ślonska, kożdyn, co nosił w sobie piynkny smutek, piynkno radość, a łon ich prowadził, tam kaj im wszystkim było nojlepiej.**
Dowoł im ludzko perspektywa na to, czego niy rozumieli, pokazowoł, że nawet jak niy bydzie lepiej to jest ftoś, fto ich rozumie i umiy to tak wyspiewać, że każdy musi zrozumieć. Śpiywoł ło nich całymi godzinami i dniami, czasem pitoł kaś furt, żeby ino niy śpiewać, bo już niy umioł strzimać tego smutku, tyj radości, ale zawsze był nazod i dowoł ludziom to, ło czym zawsze wiedzieli, ale niy umieli sie tego sami wyklarować.
A ludzie sie go trzymali.
- Aż wreszcie zaszli nad jego grób. Stanyły nad nim frelki, chachary, Hanysy, Gorole, bergmany, wulce, łożyroki i wszyscy insi, a łon sie do nich odwrócił i zapytoł:**
- **Sie macie, ludzie?**
A łoni wejrzel sie na niego uważnie i pedzieli:
- **Lepij.**
Bo wszystkie jego piosenki, słowa, kere im dowoł, richtich sprawiły, że było im lepiej.
Zaśpiywoł im wtedy po roz łostatni, wyspiywoł kożdo prowda, jako znoł, a było ich wiele: prowdy zbierane w melinach, szpitalach, salach koncertowych, knajpach, spelunach, na polach namiotowych, festiwalach i kaś w piwnicach, na koncertach ło 20 osób. A potem legnął sie na plecach w grobie i czekał na anioła...
- **I co dalij?**
- **Żodyn niy wie. Nawet opa.**
- **To jest wszystko wymyślone, pra?**
- **Jak cołki Ślonsk, synek. Jak cołki Ślonsk.**

[EN]

MARCELI SZPAK

“Once we went to work to *Ziemowit* coal-mine. We had already warm jackets and crash helmets, were on the point of coming to lift, but *Rygiel* suddenly looked at it and said: — Poodle, I won’t go down on this thread. And we went back in a flash, gave back whole equipment.”

[**Zygmunt Pyduch, Poodle**]

[FOLK TALE ABOUT R.]

- Grandfavver, would yer tell me some uvver fairy tale?
 - I will tell yer 'bout one bluesman from Khogeoov, would yer like it?
 - Yes.
- Dey were talkin about 'im in town 'what kind of bum 'e was'. Nobody knew where 'ad 'e come from, nor where would 'e go in a while. It oc-cured once 'e went at slag heaps and saw angels.
- How it's 'angin, angels – 'e greeted dem and dey looked at 'im attentively.
- Remember, lad, moments dat what really counts in life. Look for dis moments – de very first angel told 'im at last, when dey smoked all de fags dey 'ad, and drunk everyfin dey 'ad and lain on deir back lookin up at de sky.
- 'e remembered it for ever. Every day 'e woke up in the mornin or a little later and went lookin for dose moments. 'e looked 'ere an' dere, talked with dis people an' dat, and almost everybody 'ad for 'im 'is own piece of beauty. 'e saw in people beautiful sadness, beautiful joy and could give it back. And people knew dat 'e can say dem somefin' and dey walked after 'im. Dey trudged wivv 'im frough dives, joints, 'ospitals, concert 'alls, bars, 'onkytonks, campsites, festivals and concerts in basements. And 'e said dem no nice things, actually most often said nofin, 'e only watched and sang, and in 'is voice dere was somefin so big, so spine-tinglin, dat everone found back in it dis piece of dat beautiful sadness, beautiful joy, which people 'ad given 'im.
- 'e 'ad also, as everybody, 'is weaknesses. Many a time one could 'ear as 'e sang gassed 'whisky my bird, you're de best bird', and ovver yuck also 'ad great attraction fo' 'im when 'e couldn't manage wivv all dis sadness, dat massed in 'is 'eart. 'is bird told dat 'e didn't sleep at nights, roamed out somewhere, and when 'e came back in de mornin, 'e 'ad shakes. At last she couldn't stand dis shakes and told 'im:
- Well, bastard, go to de doctor, let 'im cure you.
- He did dat. De doctor looked at 'im attentively and later ordered 'im to throw away yuck, booze and nightly roamin around.
- Ah, doctor – 'e rebelled den. – Angel said moments dat what really counts in life. What ovver places should I look for dem?
- Yer'll belive what angels say and end up like dis Prophet from Yanovo. Yer'll see dragons flyin above your 'ead.
- But angel would never said me a lie.
- 'e didnt say yer whole truth neivvah. Get some job, stop searchin dat beauty. Dis beauty will kill yer in de end.
- 'e did what doctor 'ad ordered 'im to do, but not for a long time. People furvve' sought 'is company, luved 'im, and 'e sang dem dat der is no God, no, no, and freedom is only in dreams because 'e stopped believin in angels' words.

- And all of sudden somewhere 'e met a painter. Dey took a seat, drunk, talked and 'e told de painter, dat angel cheated 'im.
- Dey cheated us all – de painter agreed with 'im. – When we walked af-ter Prophet from Yanovo we also belived in beauty, truth, joy and sad-ness. But today? Is dere anybody who would buy at least one paintin?
 - De doctor said dat who 'as believed in angels' words would see flyin dragons and later would loose his mind altogether.
 - 'o, 'o dragons – smiled de painter. – Above my 'ead naked birds are flyin.
- And den 'e understood dat doctor was right and angles were right and painter was right. Everyone chooses 'imself what would fly above one's 'ead and it depends on 'im if dey are dragons, birds or beautiful moments. 'e didn't throw away yuck, booze, didn't throw away nightly roamin away. 'e found de way to sing all dis fings to everybody, who wanted to go after 'im.
- And dey went after 'im furvver on.
- After 'im went birds, urchins, from Silesia and from ovver places, pitmen, bums, drunks, ovver blusmen from all over de Silesia, every-body who carried in 'imself dis beautiful sadness, beautiful joy, and 'e showed dem de way to de place dat was the best for all. 'e gave dem de human perspective on dat what dey couldn't understand, 'e showed dat even dere wouldn't be better dere 'as been somebody who understood dem and could sing dat out so dat everyone 'ad to get it right. 'e has been singin about dem 'ours and days, sometimes 'e escaped somewhere, because 'e couldn't stand dis sadness, dis joy but always was back and gave de people dat, what dey always knew about, but couldn't see it properly.
- And dey clung to 'im.
- And at last dey came to 'is grave. Dere stood birds, urchins, Silesians, from outside Silesia, pitmen, bums, drunks and everybody else, and 'e turned back to dem and asked:
- How it's 'angin', mates?
- And dey looked at 'im attentively and said:
- Better.
- Because all 'is songs, words 'e gave dem once 'ad made dem feel better. Den 'e sung dem for de last time, sung every truth 'e knew, and dere were many of dem: truths collected in dives, 'ospitals, concert 'alls, bars, 'onkytonks, campsites, festivals and somewhere in base-ments durin concerts for twenty people. And den 'e laid on 'is back and waited for de angel...
- And later on?
 - Nobody knew. Even grandfavver.
 - This all is made up, ain't it?
 - As whole Silesia, lad. As whole Silesia.

[PRAPREMIERA
OPENING NIGHT]

SKAZANY NA BLUESA CONDEMNED TO BLUES

**PRZEMYSŁAW ANGERMAN,
JAN KIDAWA-BŁOŃSKI**

na podstawie scenariusza filmowego „Skazany na bluesa”
from script “Skazany na bluesa” (“Condemned to Blues”)

Adaptacja i reżyseria

Text adaptation and direction

ARKADIUSZ JAKUBIK

Ruch sceniczny | Movement

JAROSŁAW STANIEK

Scenografia | Stage design

JOANNA MACHA

Kostiumy | Costumes

AGNIESZKA WERNER

Kierownictwo muzyczne | Music director

OLAF DERIGLASOFF

Przygotowanie wokalne i muzyczne

Musicians' and vocal coach

ADAM SNOPEK

Kompozycja i realizacja światła

Lightning director and supervisor

MARIA MACHOWSKA

Realizacja dźwięku | Sound Supervisor

MIROSLAW WITEK

Asystent reżysera | Director's assistant

ZBIGNIEW WRÓBEL

Asystent scenografa | Stage designer's assistant

RADEK ZIELONKA

Autorka plakatu | Poster

MAŁGORZATA ORZECZOWSKA

OBSADA | CAST

TOMASZ KOWALSKI

(gościnnie | guest appearance) | **RYSIEK** | Rysiek

EWA KUTYNIA

DZIEWCZYNA PRZEŻROCZYSTA (Gola)

Transparent Girl (Gola)

DARIUSZ CHOJNACKI | MARCIN SZAFORZ

INDIANER | Indianer

ADAM BAUMANN

MUNDUROWY (Ojciec) | Militiaman (Father)

KAROL HUGET | TYMOTEUSZ HUGET

(gościnnie | guest appearance)

CHŁOPIEC (Bastek) | Boy (Bastek)

ALINA CHECHELSKA

KOBIETA Z CEPELII (Matka, Reżyserka)

Woman from Folk Art Shop (Mother, Director)

EWA LEŚNIAK

KOBIETA Z SIATKAMI (Matka Goli)

Woman with Shopping Bags (Gola's Mother)

ANDRZEJ WARCABA

KŁOSZARD (Menago)

Tramp (Band's Manager)

GRZEGORZ PRZYBYŁ

MISTRZ (Kapral, Radiowiec, Lekarz)

Master (Corporal, Radio Engineer, Doctor)

ZBIGNIEW WRÓBEL

URZĘDNIK (Gruber, Dozorca, Żołnierz)

Clerk (Gruber, Caretaker, Soldier)

ADAM SNOPEK

(gościnnie | guest appearance) | **BERGER** | Berger

MACIEJ LIPINA

(gościnnie | guest appearance) | **ADAM** | Adam

GRZEGORZ LAMIK

PAN MŁODY (Andrzej, Handlarz)

Groom (Andrzej, Trader)

KATARZYNA KOWALCZUK

PANNA MŁODA (Baśka) | Bride (Barb)

KARINA GRABOWSKA

PLASTIKOWA BARBARA (Blondi, Ćpunka,
Pielęgniarka)

Plastic Barbara (Blondi, Doper Girl, Nurse)

RYSZARD ZAORSKI

GENERAŁ (Sąsiad, Powstaniec II)

General (Neighbour, Insurgent II)

TERESA KAŁUDA

STARA ŚWIĘTA Z WÓZKIEM (Dyrektorka)

Old Woman with Pram (Principal)

oraz | and

MAREK ORŁOWSKI

(gościnnie | guest appearance)

NIEBIESKI BUDDA (Powstaniec I)

Blue Buddha (Insurgent I)

MARIA BAŁADŻANOW

(Studium Aktorskie | Theatre School)

GOŁA BABA (Bufetowa)

Naked Woman (Barmaid)

JAN BULLA

(gościnnie | guest appearance)

CZŁOWIEK REKLAMÓWKA | Man Carrier Bag

OSKAR MAFa

(Studium Aktorskie | Theatre School)

CZARNY GÓRNIK | Blackskin Pitman

PIOTR NOWAK

(gościnnie | guest appearance)

MAŁY WASYL | Little Vasył

WOJCIECH ŻAK

(Studium Aktorskie | Theatre School)

ANIOŁ Z TEKURY | Cardboard Angel

SEBASTIAN KRYSIAK

SZARY | Grey

SEBASTIAN ZASTRÓŻNY

CIEMNOSZARY | Dark Grey

ZESPÓŁ MUZYCZNY | Band

ADAM SNOPEK

instrumenty klawiszowe | keyboard

MACIEJ LIPINA

gitara | guitar

SEBASTIAN KRET

gitara | guitar

RONALD TUCZYKONT

gitara basowa | bass guitar

PRZEMYSŁAW SMACZNY

perkusja | drums

Inspicjent | Stage Manager

DAGMARA HABRYKA | MARCIN CAŁKA

Sufler | Prompter | **MARIA KRUPA**

Prapremiera 7 marca 2014 r., Duża Scena

Opening night 7th March 2014, Main Stage

**Licencja na wystawienie utworu została
wystawiona przez Przemysława Angermana,
Jana Kidawę-Błońskiego, Arkadiusza Jakubika
oraz Stowarzyszenie Autorów ZAiKS.**

Licence for the production issued by
Przemysław Angerman, Jan Kidawa-Błoński,
Arkadiusz Jakubik and Stowarzyszenie Autorów
ZAiKS.

W spektaklu wykorzystano następujące utwory muzyczne grupy Dżem:

Music credits:

- 1 „Naiwne pytania”**
muz. Benedykt Otręba, sł. Ryszard Riedel
- 2 „Jesiony”,**
muz. Leszek Faliński, Ryszard Riedel,
sł. Kazimierz Galaś
- 3 „Czerwony jak cegła”**
muz. Ryszard Riedel, Jerzy Styczyński,
sł. Kazimierz Galaś
- 4 „Jak malowany ptak”**
muz. Jerzy Styczyński, sł. Dariusz Dusza
- 5 „Ten o tobie film”**
muz. Tadeusz Nalepa, sł. Bogdan Loeb
- 6 „Paw”**
muz. Adam Otręba, Andrzej Urny,
sł. Kazimierz Gayer, Ryszard Riedel
- 7 „Whisky”**
muz. Adam Otręba, Andrzej Urny,
sł. Kazimierz Gayer, Ryszard Riedel
- 8 „Wehikuł czasu”**
muz. Adam Otręba, sł. Ryszard Riedel
- 9 „List do M.”**
muz. Benedykt Otręba,
sł. Ryszard Riedel, Dorota Zawiesienko
- 10 „Sen o Victorii”**
muz. Paweł Berger, sł. Ryszard Riedel

W programie wykorzystano cytaty z następujących źródeł:

Quotations in text come from the sources listed below:

- 1 Edyta Kaszyca**
„Biała i czarna legenda Ryszarda Riedla”,
Katowice 2008. (cytat na stronie 28).
- 2 „Sen o Victorii”**
film dokumentalny, reż. Tomasz Nowak, Anna
Szymanek, 1994. (cytat na stronie 26).
- 3 „Sie macie ludzie”**
film dokumentalny, reż. Krzysztof Magowski,
2004. (cytat na stronie 25, 29, 30, 31).
- 4 Jan Skaradziński**
„Dżem. Ballada o dziwnym zespole”, Poznań
1998. (cytat na stronie 14).
- 5 Jan Skaradziński**
„Rysiek”, Poznań 2005. (cytat na stronie 2, 6).
- 6 Aldona Zyma**
„Dżem. Kilka niedopowiedzianych słów”,
Gdańsk 2007. (cytat na stronie 24).

**„Naprawdę szkoda, że zapatrzył się
w Morrisona, a nie w Jaggera...”**

“It’s a shame, really, that he followed
Morrison’s example, not Jagger’s...”

[Jerzy Styczyński]

[EN]

[PL]

[KOMEN
TARZE
COMME
NTS]

ARKADIUSZ JAKUBIK

Jestem z pokolenia wychowanego na festiwalu w Jarocinie, to tam odbyły się moje wszystkie inicjacje, nie tylko muzyczne. Pamiętam rok 1985, kolejny dzień festiwalu w Jarocinie i na samym końcu, koło północy, zaczyna grać Dżem. Koncert trwa kilka godzin, kolejne bisy, ludzie nie chcą puścić Ryśka ze sceny, a ja... mam zaraz ostatni pociąg. I nie zostałem do końca. Poszedłem na dworzec. Idiota. Po prawie 30 latach, przygotowując się do teatralnej adaptacji „Skazanego”, w jednej z biografii Ryśka autorstwa Jana Skaradzińskiego przeczytałem, co się dalej działo na tamtym koncercie. Tuż przed wyłączeniem prądu przez organizatora Rysiek ogłosił ze sceny, że idzie zaraz dalej śpiewać i grać, a kto chce, może Mu towarzyszyć. Przed oczami mam zdjęcie, na którym Rysiek na czele kilkutyśięczonego orszaku idzie ze stadionu na pole namiotowe. Święta procesja. Kapłan i wierni, Pasterz i owce, Święty Przeklęty i jego wyznawcy. A mnie tam przy tym nie było... Całe szczęście, że mogłem się z Nim teraz spotkać tutaj, w Katowicach i zorganizować taką procesję...

Arkadiusz Jakubik – rocznik '69. Absolwent PWST we Wrocławiu, członek Polskiej Akademii Filmowej i Europejskiej Akademii Filmowej. Reżyser teatralny i filmowy, aktor, autor scenariuszy, teatralnych dramatów, musicali i słuchowisk, wokalista rockowy. Wyreżyserował kilkanaście spektakli teatralnych, m.in.: „Krótkie jest życie krótkie...”, „Kalina”, „Biblia (w nieco skróconej wersji)”, „Morrison koncert”, „Stowarzyszenie osób mówiących nie na temat”, „Kobieta jaskiniowa”, „Radio Live”, „Cyrk Monty Pythona” czy „Goło i wesoło”. Napisał i wyreżyserował musical o Jimie Morrisonie i The Doors – „Jeździec burzy”, grany od 14 lat w Teatrze Rampa w Warszawie. W roku 2008 reżyserował w Wilnie w Teatrze Domino spektakl „Striptizo ereliai” według swojej adaptacji. Nagradzana na wielu festiwalach, ze świetnymi recenzjami krytyki filmowej „Prosta historia o miłości” jest jego reżyserskim debiutem fabularnym. Jego zespół Dr Misio w 2013 roku wydał w Universal Music Polska debiutancką płytę „Młodzi”. Doświadczenie na planie filmowym zdobywał jako aktor w filmach Wojtka Smarzowskiego „Wesele”, „Dom zły”, „Drogówka”, Leszka Dawida „Jesteś Bogiem” czy Maćka Pieprzycy „Chce się żyć”. Jako aktor teatralny zaczynał w spektaklu „Shopping and fucking” w Teatrze Rozmaitości, dziś można go zobaczyć w przedstawieniach „JA” w Teatrze IMKA czy „Oskar i Ruth” w Teatrze Powszechnym. Kilka razy nominowany do Orłów – nagrody Polskiej Akademii Filmowej za filmowe role w „Weselu”, „Chce się żyć” czy odkrycie roku za reżyserię „Prostej historii o miłości”. W roku 2013 został laureatem Orła za rolę w filmie „Drogówka”.

I come from a generation educated on Jarocin Festival, there I had all my initiations, not musical only. I remember year 1986, Saturday, 2nd August and at the very end, near midnight Dżem begins to play. Concert lasts several hours, another encores, audience doesn't like Rysiek to leave the stage and I... have the last train soon. And I didn't stay till the end. I have gone to the railway station. Idiot. After almost 30 years, when working on stage adaptation of “Condemned”, I read in Rysiek's biography by Jan Skaradziński what had happened later during that concert. When producer said the power would be turned off, Rysiek announced he would be singing elsewhere and everyone eager to listen could go with him. I have before myself the shot: Rysiek at the forefront of a procession of several thousand people goes from the stadium to campsite. Holy procession. Priest and believers. Shepard and sheep. Saint Cursed and his confessors. And I wasn't there... Fortunately I could meet with Him here, in Katowice, and organise this procession...

Arkadiusz Jakubik – generation '69. Graduate from Theatre School in Wrocław, Polish Film Academy and European Film Academy member. Theatre and film director, actor, author of scripts, plays, musicals and radio dramas, also rock vocalist. Directed several plays, f. ex.: “Krótkie jest życie...”, “Kalina”, “Biblia (w nieco skróconej wersji)”, “Morrison koncert”, “Stowarzyszenie osób mówiących nie na temat”, “Kobieta jaskiniowa”, “Radio Live”, “Cyrk Monty Pythona” and “Goło i wesoło”. Wrote and directed play about Jim Morrison and The Doors – “Jeździec burzy” – produced since 2000 in Teatr Rampa in Warszawa. In 2008 directed in Vilnius Theatre Domino “Striptizo ereliai”, was also text's adaptation author. His film debut “Prosta historia o miłości” got many awards at film festivals and was highly acclaimed by critics. His band, Dr Misio's, debut album was released by Universal Music Polska in 2013. Got film experience working as an actor in Wojtek Smarzowski's films: “Wesele”, “Dom zły”, “Drogówka”, Leszek Dawid's “Jesteś Bogiem”, Maciek Pieprzycy's “Chce się żyć”. As a stage performer began in “Shopping and fucking” in Teatr Rozmaitości. Today performs in plays “JA” in Teatr IMKA and “Oskar i Ruth” in Teatr Powszechny. Several times nominated to Orzeł (Eagle Award given by Polish Film Academy) – for parts in “Wesele”, “Chce się żyć” – or for the best director's debut (“Prosta historia o miłości”). In 2013 got the award for the part in “Drogówka”.

JAROSŁAW STANIEK

Praca nad „Skazanym na bluesa” to dla mnie przede wszystkim teatralna przygoda. Trudność polega na tym, że scenariusz jest adaptacją scenariusza filmowego, gdzie plenery, zbliżenia itp. opowiadają historię, dają ruch i rytm scen. Musiałem znaleźć taką formę ruchu, która z kilku osób stworzy np. koncert w katowickim Spodku czy studio telewizyjne. Chciałem też być jak najbliższym naturalnych zachowań i ruchów, bo tak odbieram muzykę Dżemu, a zawsze pierwszym impulsem jest dla mnie muzyka. W przypadku „Skazanego na bluesa” bliżej jestem indiańskich tańców na prerii niż np. scen musicalowych, choć to przecież spektakl muzyczny. Mogłem skorzystać z doświadczeń z mojej poprzedniej pracy z Arkiem Jakubikiem nad spektaklem „Jeździec burzy” z Teatru Rampa w Warszawie, zwłaszcza że Riedel był określany polskim Morrisonem. Jednak najważniejszą klamrą spajającą całość pomysłów ruchowych jest tym razem odnoszenie się do twórczości malarskiej Grupy Janowskiej z ich śląskością, religijnością, mistyką, surrealizmem i wielością postaci. To jest najważniejsza rama, w którą wpisujemy naszą teatralną historię.

Reżyser, choreograf. Karierę zaczynał od tańca ulicznego. Debiutem i pierwszym wielkim osiągnięciem teatralnym była jego choreografia do „West Side Story” w Teatrze Muzycznym w Gdyni w 1992 r. Potem następują kolejne prace choreograficzne pokazywane z sukcesami w Polsce i Europie m.in.: „Hair”, „Dracula”, „Chicago”, „Jesus Christ Superstar”. Tworzy choreografie licznych spektakli muzycznych, musicali czy koncertów Przeglądu Piosenki Aktorskiej. Jest twórcą pierwszego polskiego show tanecznego „Opentaniec”, prezentowanego na żywo podczas koncertu Welcome Europe dla 300 milionów widzów w Europie. Stworzył choreografię do filmów fabularnych: P. Szulkina „Mięso i Król”, „Ubu”, komercyjnego hitu „Kochaj i tańcz” czy czekającego na premierę „Serce, serduszko” w reżyserii Jana Jakuba Kolskiego. Jest autorem i reżyserem hip-hopowego projektu teatralnego „12 ławek”. Wielokrotnie opracowywał ruch sceniczny do spektakli dramatycznych, współpracując m.in. z Jerzym Jarockim czy Grzegorzem Jarzyną. Stworzył też choreografię ceremonii przedmeczowych na Stadionie Narodowym w Warszawie podczas turnieju UEFA EURO 2012. Ostatnio wielkim uznaniem krytyków i publiczności cieszy się spektakl „Mistrz i Małgorzata” w reżyserii Wojciecha Kościelniaka wystawiany od września 2013 we wrocławskim Teatrze Capitol.

For me work on “Condemned to Blues” first and foremost was an theatrical adventure. Difficulty is the scenario comes from script and is an adaptation. In film scenes on location, close-ups etc. are telling the story and create motion and rhythm. I had to find a pattern movement that would visualise concert in Katowice's Spodek or TV studio. Also I wanted to be as close as possible to natural bearing and movements, because Dżem's music always was for me a natural thing, and for me music is the first impulse. In case of “Condemned to Blues” I found American Indians' dances, performed on prairies, much closer to me than musical acts, though it's a play based on music. I could use my experiences from my earlier work with Arkadiusz Jakubik, play in Teatr Rampa in Warszawa, “Rider of the Storm”, the more so Riedel is called Polish Morrison. But this time the most important ‘clamp’ that unites all ideas on movement is Janowska Group creativity, with its ‘silesianity’, religiousness, mysticism, surrealism and multitude of characters. It is the frame of our story.

Theatre director, choreographer. Began his career as breakdancer. His debut and first great achievement in theatre was choreography for “West Side Story” in Gdynia Teatr Muzyczny, 1992. Next successes in Poland and elsewhere: “Hair”, “Dracula”, “Chicago”, “Jesus Christ Superstar”. Created choreography for many musical plays, musicals or Stage Songs Reviews' concerts. The author of first Polish dance show “Opentaniec” performed live during Welcome Europe concert for 300 million spectators in Europe. Choreographer of films: “Mięso i król” dir. by P. Szulkin, “Ubu”, commercial hit “Kochaj i tańcz” or (still unpremiered) “Serce, serduszko” dir. by Jan Jakub Kolski. The author and director of hip-hop theatre project “12 ławek”. Many times directed movement for stage productions, collaborated with Jerzy Jarocki and Grzegorz Jarzyna. Choreographer of opening ceremony of UEFA EURO 2012 football tournament in Warszawa. Lately choreographer of acclaimed “Mistrz i Małgorzata” (“The Master and Margarita”) dir. by Wojciech Kościelniak in Wrocław Theatre Capitol.

JOANNA MACHA

Tym razem moje drogi zawodowe zaprowadziły mnie z powrotem do domu, do Katowic i przyznaję, że to bardzo miłe. Teatr Śląski to miejsce, gdzie po raz pierwszy odkrywałam scenę od zaplecza dzięki mojej nauczycielce z liceum pani Annie Surman. Po latach wróciłam tu, by pracować nad spektaklem „Skazany na bluesa”, w którym wspólnie z realizatorami sięgnęliśmy po inspirację do śląskiej sztuki, do malarstwa z Janowa. Przedstawiane słynne dziś w obrazach Teofila Ociepki czy Erwina Sówki sceny z życia codziennego są niebywałym połączeniem prostoty i niezwykłości, banału i surrealizmu, pomieszczenia realnego z nierealnym – trochę jak życie Ryśka Riedla. I takiego szukaliśmy świata dla scenicznych bohaterów opowieści o jednej z ikon naszej kultury.

Scenograf, absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, Filia w Katowicach – Wydział Grafiki oraz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie na Wydziale Scenografii. Zaprojektowała scenografię i kostiumy do kilkudziesięciu filmów, spektakli teatralnych i telewizyjnych. Za scenografię do filmu „Wenecja” została nagrodzona w 2010 roku na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych. Laureatka Orła w kategorii „Najlepsza scenografia za 2011 rok” („Wenecja”) oraz Nagrody „Master of Cinemagic” na VI Międzynarodowym Festiwalu Filmowym Cinemagic Festiwal Warsaw. Współpracowała z takimi reżyserami jak: Wojciech Smarzowski, Jan Jakub Kolski, Władysław Pasikowski, Krzysztof Zanussi, Lech Majewski, Maciej Pieprzyc, Waldemar Krzystek, Krzysztof Zaleski czy Juliusz Machulski. Projektowała także m.in. dla Teatru Ateneum w Warszawie, Teatru Komedia, Teatru Roma, Teatru Polskiego w Bydgoszczy. Kinomani znają jej scenografię z takich filmów jak: „Jack Strong”, „Drogówka”, „Wenecja”, „Szklane usta”, „Ile waży koń trojański?”, „Rozmowy nocą”, „Rewizyta”, „Mała wielka miłość” czy „Bez litości”.

This time my professional trail led me back home, to Katowice, and I must say it is very nice experience. Teatr Śląski is the place where for the first time I discovered the stage from backroom, thanks to my high school teacher Anna Surman. Years later I came back to work on production “Condemned to Blues”, where with other creators we were inspired by Silesian art, paintings from Janów. Scenes from everyday life represented today in Teofil Ociepka’s or Erwin Sówka’s paintings are the most unusual combination of simplicity and uniqueness – a little bit as Rysiek Riedel’s life. And this is the world we were looking for scenic characters of the story about one of the icons of our culture.

Stage designer, graduate from Art Academy in Kraków, department in Katowice, Faculty Graphics Art, and from Art Academy in Warszawa, Faculty of Stage Design. Designed scenography and costumes for several dozen films, theatre and TV plays. Awarded in 2010 during Gdynia Film Festival as set designer of the film “Wenecja”. Got Orzeł (Eagle Award given by Polish Film Academy) in category “Best set design” in 2011 (for “Wenecja”) and Master of Cinematic Award of 6th International Film Festival Cinemagic in Warszawa. Worked with: Wojciech Smarzowski, Jan Jakub Kolski, Władysław Pasikowski, Krzysztof Zanussi, Lech Majewski, Maciej Pieprzyc, Waldemar Krzystek, Krzysztof Zaleski, Juliusz Machulski. Worked also for: Teatr Ateneum in Warszawa, Teatr Komedia, Teatr Roma, Teatr Polski in Bydgoszcz. Set designer of “Jack Strong”, “Drogówka”, “Wenecja”, “Szklane usta”, “Ile waży koń trojański?”, “Rozmowy nocą”, “Rewizyta”, “Mała wielka miłość” and “Bez litości”.

AGNIESZKA WERNER

Forma plastyczna kostiumów postaci jest silnie inspirowana malarstwem artystów z Grupy Janowskiej. Inspiracja sztuką naiwną z jednej strony osadza nas w śląskich klimatach, z drugiej zaś wprowadza w surrealistyczny, ponarkotyczny „świat z głowy” Ryśka. Dlatego też wśród bohaterów odnajdujemy np. św. Barbarę w gronostajach, czarnoskórego górnik, nowożeńców, błękitnego ni to Buddę, ni Shiwę, Matkę Boską bez dzieciątka, za to z supermarketowym wózkiem, anioła z tekturowymi skrzydłami, jakby wyjętego ze śmietnika, kobietę ubraną jedynie we włosy. Są obecne również postaci z realnego życia Ryśka: jego przyjaciel Indianer, żona Gola, rodzice, muzycy, z którymi grał, ich manager, wszyscy utrzymywani w stylistyce inspirowanej modą lat 80. Te dwa światy, tak różne pod względem formy, kolorystyki i realizmu, przenikają się, opowiadając nam historię życia wyjątkowego muzyka i bluesmena Ryśka Riedla.

Ukończyła Akademię Sztuk Pięknych w Łodzi na Wydziale Edukacji Wizualnej z dyplomem z malarstwa. Jest przede wszystkim kostiumografem filmowym. Tworzyła kostiumy do filmów fabularnych, seriali i spektakli Teatru Telewizji. Pracowała z takimi reżyserami jak: Agnieszka Holland, Magdalena Łazarkiewicz, Patryka Vega, Piotr Trzaskalski, Kasia Adamik, Piotr Mikucki czy Tadeusz Król. We współpracy ze scenografką Joanną Machą stworzyła także kostiumy do spektaklu teatralnego „Pięciu braci Moe” w warszawskim Teatrze Roma w reżyserii Olafa Lubaszenki. Jej praca z Arkadiuszem Jakubikiem dotychczas była współpracą pomiędzy aktorem lub wokalistą a kostiumografem. Po raz pierwszy przygotowała dla niego kostiumy według jego reżyserskiej koncepcji.

Characters’s costumes design is inspired by Janowska Group paintings. On one hand art naive inspiration is setting us in Silesian climates on the other introduces us to surrealist, postnarcotic ‘world from the head’ of Rysiek. That’s why among protagonists of the play we’ll find s. Barbara dressed in ermines, dark-skinned Pitman, newly-weds, blue neither Buddha nor Shiva, the Virgin Mary without Christ Child with supermarket shopping cart instead, angel with cardboard wings as found in the dustbin, woman dressed in hair only. There are characters from Rysiek’s life, his friend Indianer, wife Gola, parents, fellow musicians, their manager, all dressed like people from 80’. These two worlds, so different in form, colors and degree of realism mingle together, telling us the story of exceptional musician and bluesman, Rysiek Riedel.

Graduated from Art Academy in Łódź, Faculty of Visual Education, degree in painting. Works mostly as film costumer. Made costumes for narrative films, TV serials and spectacles of TV Theatre. Collaborated with: Agnieszka Holland, Magdalena Łazarkiewicz, Patryka Vega, Piotr Trzaskalski, Kasia Adamik, Piotr Mikucki and Tadeusz Król. With choreographer Joanna Macha costumer for “Pięciu braci Moe” dir. by Olaf Lubaszenko in Teatr Roma in Warszawa. Until now worked as costumer for Arkadiusz Jakubik – actor or singer. For the first time they worked as director and costumer.

[EN]

[PL]

[WEHIKUŁ CZASU

TIME

MACHINE]

*CZĘŚĆ INFORMACJI W TEKŚCIE
ZACZERPNIĘTO Z NASTĘPUJĄCYCH
ŹRÓDEŁ:

*SOURCES:

Jan Skaradziński, „Dżem. Ballada
o dziwnym zespole”, Poznań 1998.
Jan Skaradziński, „Rysiek”, Poznań
2005.

Aldona Zyma, „Dżem. Kilka
niedopowiedzianych słów”, Gdańsk
2007.

„[Bluesmen] To jest taki facet, który potrafi wyjść na scenę i zaśpiewać od razu bez przygotowania. Na poczekaniu wymyśla słowa (...). Jestem w stanie to zrobić.”

“Bluesman is a guy, who can come on stage and sing unprepared. Have words on off top of his head. I can do it.”

[Ryszard Riedel]

Ryszard Riedel przychodzi na świat 7 września 1956 roku w Chorzowie, w znaku Panny. 11 dni po terminie, ok. drugiej w nocy. Imię otrzymuje po dziadku. Jako dziecko podobno nie przepadał za szkołą, a szkoła za nim (zdarzały się też dwójce ze śpiewu). Edukację zakończył po siódmej klasie podstawówki. Później próbował jeszcze uczyć się wieczorowo, ale nie dane mu było otrzymać dobre świadectwo. To jednak nie przeszkadzało mu godzinami rozmawiać o Dostojewskim, Kafce czy Fellinim.

W Moskwie umiera Bolesław Bierut, w Warszawie otwiera się klub muzyczny Stodoła, w Krakowie – Piwnica pod Baranami. Polskie Radio nadaje pierwszy odcinek „Matysiaków”, odbywa się także pierwszy festiwal „Warszawska Jesień”. Polak po raz pierwszy wygrywa Wyścig Pokoju. Śląsk natomiast żyje serią nieszczęśliwych wypadków na kopalniach (pożar w KWK Rokitnica, wybuch gazu w KWK Siemianowice, katastrofa w KWK Boże Dary).

1956

Ryszard Riedel is born on September 7th 1956 in Chorzów, under the sign of Virgo, 11 days after full term, at 2 am. Gets his first name after grandfather. As a child reportedly isn't very fond of school, and it isn't fond of him neither (from time to time he gets 'ds' in singing). Finishes education at the beginning of middle school. Later still tries at evening courses, but good school report isn't his primary goal. Notwithstanding it doesn't come into his way when talking for hours about Dostoyevsky, Kafka or Fellini.

In Moscow dies Bolesław Bierut (Polish gensek), in Warszawa opens nightclub Stodoła, in Kraków Piwnica Pod Baranami. Polish Radio begins broadcast of radio drama “Matysiakowie”. First “Warszawska Jesień”, festival of contemporary music. For a first time a Pole wins Wyścig Pokoju, multi stage road bicycle race, whereas in Śląsk coal-mines happens a series of catastrophes (fire in Rokitnica, gas explosions in Siemianowice and Boże Dary).

Państwo Riedlowie dostają lokum w Tychach i wyprowadzają się z Chorzowa. Trzypokojowe nowe mieszkanie jest jednak wciąż nieodpowiednie dla psa, o którym marzy jedenastoletni Rysiek.

Ginie tragicznie załoga Apollo 1, na off-Broadwayu wystawiają musical „Hair”. Na Dworcu Głównym we Wrocławiu ginie Zbigniew Cybulski. W kwietniu po raz pierwszy w Polsce grają The Rolling Stones. W Katowicach zostaje odsłonięty Pomnik Powstańców Śląskich, zaś w zakładach FSO produkują pierwszego Fiata 125p.

1967

The Riedels get from authorities three-room dwelling (a scarce commodity then) in town of Tychy, but still too small to contain a dog, Rysiek's dream.

In prestart test dies Apollo 1 crew, opening night of “Hair” on off-Broadway. At Wrocław Central Railway Station dies Zbigniew Cybulski. In April The Rolling Stones for a first time in Poland. In Katowice Monument of Silesian Insurgents is unveiled – not far away, in FSO factory first Polish sedan car, Fiat 125p, is made.

Trzynastoletni Rysiek dostaje płytę Beatlesów. Słucha jej godzinami na gramofonie i śpiewa razem z nimi jako ten piąty, oczywiście po angielsku na swój wyuczony fonetyczny sposób. Latem, na obozie harcerskim śpiewa publicznie „Yellow submarine” i tym samym zdobywa sprawność śpiewaka.

Tragedia na praskim Placu Wacława: Jan Palach dokonuje samospalenia. Nixon zostaje zaprzysiężony na 37. prezydenta USA, a John Lennon poślubia Yoko Ono. W naszej telewizji popularne są „Przygody pana Michała”, zaś BBC nadaje „Latający cyrk Monty Pythona”.

1969

Thirteen-year old Riedel gets Beatles' vinyl, for hours listens to record player and sings with boys from Liverpool as the fifth, knowing English by ear only. At scout camp sings in public “Yellow Submarine” and thereby gets singer badge.

Tragedy in Prague's Wenceslas Square; student Jan Palach commits suicide by self-immolation. Nixon is sworn in as 37th president of US, John Lennon marries Yoko Ono. In TV popular are broadcasts of “Przygody pana Michała”, in BBC – “Monty Python's Flying Circus”.

„Miał chyba 10 lat jak mnie zapytał: kiedy mamo byłaś szczęśliwa? Ja mu odpowiedziałam: wiesz co synu, w życiu piękne są tylko chwile, a ta najpiękniejsza to była ta, kiedy się ty urodziłeś. I on sobie to zapamiętał. Potem to zaśpiewał.”

“He was maybe ten years old, when he asked me: mum, when were you happy? I answered him, you know what, son, moments that's what is beautiful in life, and the most beautiful one was when you were born. And he remembered that. Later sung that.”

[Krystyna Riedel | Riedel's Mother]

Przyjaciół Riedla, tzw. Pudel (Zygmunt Pyduch) wspomina, że nasza ich nieodparta ochota na podróż, jechali więc 36 godzin autostopem, by zobaczyć morze i plażę w Kołobrzegu.

Jesienią Riedel trafia na pierwszą próbę tyskiego zespołu, który właściwie okazjonalnie korzysta z nazwy Jam. Zaśpiewał wtedy m.in. „All right now” Free. Powiedzieli mu, żeby przyszedł na kolejną próbę.

Andrzej Wajda pokazuje premierowo „Wesele”, zaś Wojciech Jerzy Has – „Sanatorium pod Klepsydrą”. Konrad Swinarski w Teatrze Starym przygotowuje głośną inscenizację „Dziadów”. W Chorzowie reprezentacja Polski pokonała Anglików 2:0. W Nowym Jorku Motorola zaprezentowała pierwszy przenośny telefon, prototyp dzisiejszych komórek, a w Sydney oficjalnie otwarto gmach opery.

1973

Riedel's friend, Zygmunt Pyduch aka Poodle, mentions that when they felt irresistibly like roam somewhere, they took 36-hour hitchhiking journey to see seaside and beach in Kołobrzeg.

In fall Riedel founds his way to a first rehearsal of a band from Tychy, only by chance called Jam, sings different songs, “All right now” of English rock band Free repertoire included. He is told to come again.

Andrzej Wajda introduces his new film “Wesele”, Wojciech Jerzy Has – “Sanatorium pod Klepsydrą”. Konrad Swinarski directs in Teatr Stary well-known stage production of “Dziady.” In Chorzów Polish football national team wins against England 2:0. Motorola introduces in New York first portable handset, prototype of today cell-phones. In Sydney official opening of the opera house.

„Był mistrzem improwizacji. Kiedyś na koncercie śpiewał: te czasy powrócą, powrócą! Tak raz tylko zaśpiewał. Nie wiem dlaczego, nikt się go o to później nie pytał.”

“He was a master of improvisation. On concert sung these times will be back, will be back! He sung that only once. I don’t know why nobody didn’t asked him about it later.”

[**Krzysztof Toczko, Partyzant** | Krzysztof Toczko, Guerilla]

Riedel ożenił się w wieku 21 lat z Małgorzatą Pol, spokrewnioną ze słynnym piłkarzem Ernestem Polem. Wszyscy mówili na nią Gola. Na ślub cywilny 17 listopada 1977 roku pan młody spóźnił się dwie godziny. Dziesięć dni później, na ceremonię kościelną, zapomniał dowodu. Pod koniec wesela dla przyjaciół postanowił odprowadzić kolegę na dworzec, skąd wrócił dwa tygodnie później. Świątował z przyjacielem Dankiem na działkach, m.in. za pieniądze z zastawionej obrączki.

Czechosłowaccy intelektualiści publikują Kartę 77, w Polsce po 20 latach spotykają się I Sekretarz PZPR Edward Gierek i kardynał Stefan Wyszyński. W Miami na Florydzie spadł po raz pierwszy śnieg, zaś w Paryżu otwarto Centre Georges Pompidou. Odbył się także ostatni regularny kurs Orient Expressu na trasie Paryż-Stambuł. W Katowicach, w milicyjnym garażu, wykonano wyrok śmierci na Zdzisławie Marchwickim, uważanym za seryjnego mordercę, tzw. „Wampira z Zagłębia”.

1977

Riedel, then 21, marries Małgorzata Pol, relative of famous football player. Everyone called her Gola. At a ceremony in registry office scheduled November 17th bride is two hours late. Ten days later forgets identity card needed at a church ceremony. At the end of a wedding party for friends decides to see one of them to a railway station. Comes back two weeks later. He celebrates in allotments with his friend Danek, has money from different sources, also from pawnshop after leaving there his wedding ring.

Czech intellectuals publish Charter 77, in Poland, first time in 20 years, highest officials of communist party – Edward Gierek – and Catholic Church – Stefan Wyszyński – meet. On Florida it snows for the first time, in Paris opening of Centre Pompidou. Last regular ride of Orient-Express, Paris-Istanbul. In Katowice serial killer aka Vampire from Zagłębie is condemned to death and hang in police (called militia then) car-port.

Na świat przychodzi syn Riedla i Goli, Sebastian. Najprawdopodobniej w tym roku Ryszard Riedel ma pierwszy kontakt z polską heroiną – kompotem, wytwarzanym ze słomy makowej.

Cena benzyny wzrasta o ok. 20% na litrze. Marek Kotański zakłada pierwsze centrum MONAR. Pod koniec sierpnia w Watykanie zebrało się konklawe. Po 33 dniach pontyfikatu umiera Jan Paweł I, na którego następcę zostaje wybrany Polak, Karol Wojtyła.

1978

Riedel’s son, Sebastian, is born. This year Ryszard Riedel most probably for the first time unfortunately takes Polish heroin made from poppy straw.

Gasoline price jumps 20%. Marek Kotański is founding first MONAR centre (recovery clinic for drug addicts). At the end of August papal conclave gathers. After 33 days of his pontificate dies John Paul I, as his successor is chosen a Pole, Karol Wojtyła.

Słynny pobyt w Wilkasach, podczas którego członkowie Dżemu nie tylko intensywnie grają razem, ale też tworzą nowe własne kompozycje i teksty.

W grudniu w katowickim Spodku gra Eric Clapton. Riedel idzie na ten koncert. Kilka lat później w tej samej sali to on będzie śpiewał przed tysiącami fanów bluesa i rocka.

Krakowski rynek zostaje zamknięty dla ruchu samochodowego. W Nowej Hucie ktoś próbuje wysadzić pomnik Lenina. W Gdyni otwiera się Teatr Muzyczny. Koncern Coca-Cola wchodzi na chiński rynek, zaś Sony sprzedaje pierwsze walkmany. Bob Geldof pisze piosenkę „I don’t like Mondays” po wydarzeniach w Kalifornii, gdzie 16-latką strzelała do dzieci i dorosłych.

1979

Dżem’s famous stay in Wilkas. Band’s members rehearse intensely, write compositions and lyrics.

In December in Katowice’s Spodek plays Eric Clapton, Riedel goes to the concert, a couple of years later will be singing in this hall before fans of blues and rock.

In Kraków Rynek Główny is closed to traffic. In Nowa Huta somebody tries to bomb monument of Lenin. In Gdynia Teatr Muzyczny is opened. Coca-Cola comes to China and Sony sells first Walkman. Bob Geldof writes “I don’t Like Mondays” after incident in California where a juvenile, 16-years old girl, opens fire at children in a school playground.

W czerwcu Dżem debiutuje na I Przeglądzie Muzyki Młodej Generacji w Jarocinie. Pojawiła się wtedy znana formuła festiwalu: koncert gwiazd i konkurs zespołów. Tego lata w Jarocinie grali m.in. Kora z Maanamem, Kasa Chorych czy Kombii. W konkursie na 14 zespołów zwyciężył Ogród Wyobraźni.

Do kin trafiają „Paciorki jednego różańca” Kazimierza Kutza. Podwyżka cen mięsa powoduje serię strajków, do których dołącza m.in. Stocznia Gdańska. Napięcia kończy podpisanie porozumień sierpniowych. Czesław Miłosz zostaje laureatem literackiej Nagrody Nobla.

1980

In June Dżem debuts at 1st All-Polish Young Generation’s Music Review in Jarocin. A festival formula is established: stars’ concert and bands’ contest. That summer play Kora & Maanam, Kasa Chorych and Kombi. Ogród Wyobraźni wins the contest.

In cinema halls Kazimierz Kutza’s “Paciorki jednego różańca”. Series of strikes, also in Gdańsk shipyard, after meat’s price rise, political tensions end with August Agreements signed. Czesław Miłosz awarded Nobel Prize.

Rodzice Ryśka Riedla wyjeżdżają do RFN. Syn skrycie marzy, by nie zabrali ze sobą magnetofonu. We wrześniu Dżem wydaje pierwszą płytę. 12 grudnia, dzień przed stanem wojennym, zespół koncertuje w Warszawie.

Do kin trafia „Miś” Stanisława Barei. Wprowadzone zostają kartki, np. na masło. 13 grudnia Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego wprowadziła stan wojenny. Na Śląsku ma miejsce pacyfikacja KWK Wujek przez oddziały ZOMO. Ameryka zaczyna oglądać odcinki „Dynastii”, a Londyn hucznie świętuje zaślubiny księcia Karola i Diany Spencer.

1981

Rysiek Riedel’s parents emigrate to Germany. Their son dreams in secret: if only they forget to take tape-recorder... In September Dżem releases its first album. On December 12th, a day before proclamation of martial law, band puts on a concert in Warszawa.

Bareja’s “Miś” screened in cinemas. Butter, flour, cold meats are rationed. December 13th Military Council of National Salvation proclaims martial law in Poland. In Silesia Wujek coal-mine is pacified, 9 miners are killed by ZOMO, paramilitary formation. Americans began to watch first “Dynasty” episodes, in London sumptuous wedding of prince of Wales and Diana Spencer.

Czytelnicy prestiżowego plebiscytu magazynu „Jazz Forum” uznali, że najlepszym wokalistą bluesowo-rockowym roku 1983 był lider Dżemu. Riedel wyprzedził wtedy w rankingu m.in. Ciechowskiego, Panasewicza czy Niemena. W czerwcu zespół po raz pierwszy zagrał za granicą (Berlin). Kiedy informacje o koncercie Dżemu rozprowadzano na kartkach A4, w mieście eksponowano wielkie reklamy koncertów np. Boba Dylana.

Pod Toruniem został porwany ksiądz Jerzy Popiełuszko, niecały miesiąc później odbywa się pogrzeb zamordowanego duchownego, kapelana warszawskiej „Solidarności”. Firma Apple wprowadza na rynek pierwszy komputer z serii Macintosh (słynną telewizyjną reklamę z atletką Anyą Major reżyseruje Ridley Scott). Umiera argentyński pisarz Julio Cortázar.

1984

In “Jazz Forum” readers’ opinion Dżem frontman the best blues-rock vocalist of the Year 1983, surpasses Ciechowski, Panasewicz and Niemen. In June band for the first time stages concerts abroad, in Berlin. Ads written on pages from school notebooks, when others, Bob Dylan included, have professional billboards campaign.

Near Toruń priest Jerzy Popiełuszko is murdered, and some weeks later buried. Apple introduces first Macs (famous TV ads featuring athlete Anya Major, dir. Ridley Scott). Dies Julio Cortázar.

„Informacje o narkotykach i muzykach, którzy je zażywali, czerpaliśmy z gazet. Wtedy wydawało nam się to strasznie odległe. Do czasu. kiedy pewien gość o ksywie Słoń przywiózł do Tychów przepis na produkcję polskiego kompotu.”

“Infos about drugs and musicians who took them we had from newspapers. Then it seemed for us very far away. Until one guy called *Elephant* brought to Tychy recipe on kompot (heroin from poppy straw).”

[Tadeusz Szczepański]

W marcu Riedel trafia na pierwszą kurację odwykową. Latem ma miejsce prawdziwy maraton w Jarocinie: Dżem grał jako ostatnia kapela, a bisom nie było końca. Riedel w finale ogłosił, że kto chce grać i śpiewać, niech idzie z nim dalej. Ruszył zatem za grajkiem z harmonijką tłum na 3, 4 tysiące ludzi. W tym roku koncertowali też w Szwajcarii – zagraniczna prasa pisała, że grają jak najlepsze kapale z południa Ameryki.

Działalność inauguruje Teatr im. Witkiewicza w Zakopanem. Na warszawskim Torwarze występuje po raz pierwszy zespół Depeche Mode. Zbigniew Religa dokonuje pierwszej w Polsce udanej transplantacji serca w Zabrze, a bracia Zielińscy, o których potem powstał film „300 mil do nieba”, dojechali pod samochodem ciężarowym do wymarzonego Ystad.

1985

In March Riedel on his first detox (two weeks). In summer music marathon in Jarocin, Dżem plays as the last band and there is no end to encores. Riedel announces everybody who wants to listen can go with him. He goes behind the harmonica player, several thousand people in tow. Same year Dżem puts on concerts in Switzerland – press abroad writes they play as the best bands from American South.

Opening of Witkiewicz Theatre’s in Zakopane. In Warszawa Torwar Hall first concert of Depeche Mode. Z. Religa performs first successful heart transplant in Poland, in Zabrze, and brothers Zieliński (film “300 mil do nieba” will tell later their story) find their way to Ystad, hidden in truck undercarriage.

22 maja w Toruniu lider Dżemu po raz pierwszy nie stawia się na koncercie. Zamiast wokalisty ulubione piosenki zespołu śpiewa zgromadzona publiczność. I nie był to jedyny raz, kiedy go zabrakło na scenie. Latem na zlecenie brytyjskiej stacji BBC powstaje dokument o polskiej scenie muzycznej lat 80. „My Blood, Your Blood”, w którym zostają utrwalone występy z Jarocina, w tym „Czerwony jak cegła” Dżemu.

Początek roku zostaje zapamiętany jako jedna z najsroźszych zim – w wielu miejscach było ponad 30 stopni poniżej zera. TVP1 wypuszcza nowy program informacyjny „Teleexpress”, zostają też wyemitowane „Alternatywy 4”. W Szwecji premier Olof Palme zostaje zastrzelony na ulicy. W Czarnobylu dochodzi do wybuchu w elektrowni, jednej z najpoważniejszych w historii katastrof energetyki jądrowej.

1986

May 22nd, Toruń, Riedel for the first time doesn’t come on stage. In his place audience sings favourite songs. In future he will be absentee again and again. On BBC demand in summer documental film titled “My Blood, Your Blood” about Polish music from 80’ is made, footage contains performances in Jarocin, Dżem’s “Czerwony jak cegła” included.

Winter beginning of this year will be remembered as frostiest in history – in many places temperature falls below -30 C. In TV new newscast “Teleexpress”, also “Alternatywy 4” are broadcasted. Swedish prime minister Olof Palme is shot in the street. In Chernobyl one of the biggest nuclear reactor disaster.

„My se tu zrobili Ameryka!”
“We made ourself America here!”

[Pudel | Poodle]

Ryszardowi Riedlowi i jego rodzinie przyznano dozór kuratora, nie ma jednak dziś już dokładnych dokumentów w tej sprawie, ponieważ po 15 latach wszystkie zostały zniszczone. Nie pierwszy raz milicja badała ewentualne powiązania wokalisty Dżemu z środowiskiem lokalnych dealerów.

Zakończono zagłuszanie Radia Wolna Europa, zniesiono kartki na czekoladę. Kiedy oficjalnie mówiono o 9 milionach osób na pochodach pierwszomajowych, w 14 miastach odbyły się też niezależne manifestacje. W Luwrze otwarto szklaną piramidę, w Calgary świętowano jubileuszowe zimowe igrzyska olimpijskie, zaś „Krótki film o zabijaniu” Kieślowskiego zdobył Europejską Nagrodę Filmową w Berlinie.

1988

Rysiek Riedel and his family gets a guardian, but records of this case don’t exist anymore, destroyed after 15 year. Not for the first time militia looks for vocalist’s connections with drug dealers.

End of Radio Free Europe jamming, no more chocolate rationing. Official sources inform that 9 million people are taking part in 1st of May celebration, but in 14 cities there are independent demonstration. Glass pyramid in Louvre, in Calgary jubilee winter olympics, “Krótki film o zabijaniu” dir. by Krzysztof Kieślowski awarded at Berlinale.

Na „Koncercie urodzinowym” 24 czerwca w katowickim Spodku, z okazji dekady Dżemu, 6 tysięcy ludzi odśpiewało muzykom głośno „Sto lat”. Tradycja muzycznych urodzin była później z sukcesem kontynuowana.

Miały miejsce obrady Okrągłego Stołu oraz wybory z 4 czerwca, które uznaje się za koniec socjalizmu. Ukazał się pierwszy numer „Gazety Wyborczej”. Polskę odwiedził George Bush. Aneta Kręglicka została Miss Świata. Do kin trafił film „Batman”, zaś u sąsiadów rozpoczęto burzenie Muru Berlińskiego.

1989

On “Birthday concert” in Spodek, June 24th, organised in celebration of Dżem decade of activity, 6 thousand people sing many happy returns. Musical birthday tradition will be continued.

Polish Round Table Talks and June 4th free parliament election take place, this date signifies the end of socialism in Poland. First issue of “Gazeta Wyborcza”. George Bush visits Poland. Aneta Kręglicka Miss World. “Batman” in cinemas, at our neighbours beginning of Berlin Wall demolition.

„To był jedyny wokalista, który mógł zagrozić Czesławowi Niemenowi.”

“He was the only singer who could better Czesław Niemen.”

[Tadeusz Nalepa]

Kwiecień, środek trasy koncertowej Dżemu po Polsce. Rysiek Riedel ma niespodziewanie atak wyrostka, trafia na dwa tygodnie do szpitala. Fani pod oknem śpiewają mu ulubione piosenki.

Nadawanie rozpoczyna prywatne radio RMF FM. W styczniu we Wrocławiu odnotowano rekordową temperaturę +19,7 stopni. Policja zastępuje Milicję. Zlikwidowano także pewną restrykcję: znów można kupować wódkę przed godziną 13. Margaret Thatcher podała informację o swojej rezygnacji ze stanowiska premiera.

1990

April, middle of concert tour in Poland. Riedel has appendicitis, goes for two weeks to hospital. Fans come to hospital and standing below window of Riedel's ward sing him favourite songs.

First private radio station, RMF FM, begins broadcasting. In January in Wrocław record temperature +19,7°C. Old state emblem, eagle with crown, restored. No more militia, it is police now. Liquors could be bought anytime (since then from 1 pm). Margaret Thatcher steps down from a post of a prime minister.

Pewnego razu Ryszard Riedel wchodzi do studia Dragon w Katowicach i robi sobie tatuaż na prawym ramieniu. Jesienią przebywa na swojej najdłuższej kuracji odwykowej w Olsztynie – wytrzymuje prawie miesiąc.

W Polsce uruchomiono pierwszą sieć telefonii komórkowej, powstał program „Kawa czy herbata?” i teleturniej „Koło Fortuny”. Film „Milczenie owiec” zbiera 5 statuetek Oskarów. Z wyprawy w Himalaje nie wraca Wanda Rutkiewicz, jej ciała nie odnaleziono.

1992

Some day Riedel walks into tattoo studio Dragon in Katowice and walks out with tattoo on right arm. In autumn, in Olsztyn takes the longest detox, almost a month.

In Poland first cellular network begins to work. New programmes in TV, “Kawa czy herbata?” and game show “Koło Fortuny”. “Silence of Lambs” gets 5 Oscars. Wanda Rutkiewicz doesn't return from Himalayas, her body is never found.

Pewnej nocy ktoś kradnie cały sprzęt zespołu, w tym 7 gitar i 20 mikrofonów. Dzięki akcji policji i szczęściu udaje się odzyskać cenne rzeczy. Zespół kręci wideoklip do „Autsajdera” z Riedlem na koniu. Podobno nie było wiadomo, kto się kogo bardziej bał, Rysiek konia czy koń Ryśka. W tym roku Kotański pomaga w rozpoczęciu kuracji metadonem dla Riedla, ale ostatecznie ten plan się nie powiódł.

Na Bałtyku podczas sztormu dochodzi do katastrofy promu Jan Heweliusz. Ginie 55 osób, uratowano tylko 9. W Katowicach rozpoczyna się proces w sprawie wydarzeń z KWK Wujek. W Czechach Vaclav Havel zostaje zaprzysiężony na prezydenta. W wieku 64 lat umiera amerykańska aktorka Audrey Hepburn, odszedł też jeden z najważniejszych włoskich reżyserów: Federico Fellini.

1993

One night 27th to 28th February all band's equipment is stolen, 7 guitars and 20 mikes included. Thanks to police action and a bit of luck stolen items are won back. New video-clip for “Autsajder” is made, with Rysiek in the saddle. It's not known who was more afraid of whom – Rysiek of the horse, or horse of Rysiek. Marek Kotański helps Riedel, begins detox with methadone, but plan fails.

“Jan Heweliusz”, ferry sailing on Baltic sea, capsizes and sinks during the storm. 55 victims, 9 saved. In Katowice trial of ZOMO squad from Wujek coal-mine. Vaclav Havel is sworn in as president of Czech Republic. Dies Audrey Hepburn (64), also Federico Fellini.

„Syn leży tam, a mąż tu. Zdaje mi się, że to praktycznie rok i miesiąc, jak mąż zmarł po synu. Myślę, że Rysiu go potrzebował i po niego przyszedł.”

“My son lies that, and my husband there. It seems it was actually one year and one month later as my husband died after my son. I think little Rysiek needed him and came for him.”

[Krystyna Riedel | Riedel's Mother]

6 marca w krakowskim Kinie „Związkowiec” Riedel wyszedł ostatni raz z Dżemem na scenę. Wieczór zakończył śpiewając „List do M.”. W lipcu dał się jeszcze namówić na krótkie śpiewanie w Leśniczówce. Na przełomie maja i czerwca, w siedzibie Dżemu, zespół podejmuje decyzję o usunięciu Riedla ze składu, dopóki się nie wyleczy. W środę nocy 12 lipca Riedel składa żonie przedwczesne życzenia urodzinowe, bo nie jest pewien, co się z nim wydarzy do rana. 30 lipca umiera w szpitalu w Chorzowie z powodu niewydolności serca. Pogrzeb, który zgromadził tłumy ludzi, miał miejsce 3 sierpnia na tyskim Wartogłowcu. Na nagrobku umieszczono słowa „W życiu piękne są tylko chwile...” z utworu „Naiwne pytania”.

Sejm uchwała ustawę o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W trakcie promocji swojej książki gen. Wojciech Jaruzelski zostaje uderzony kamieniem w głowę. Krakowski Wawel zyskuje dwa dzieła Rembrandta do swojej kolekcji od prywatnego mecenasa. Trwa wojna w Bośni, w Rwandzie rozpoczyna się wojna domowa. Nelson Mandela zostaje pierwszym czarnoskórym prezydentem Republiki Południowej Afryki. Fanatyczny kibic zabija kolumbijskiego piłkarza Andrésa Escobara za samobójczą bramkę podczas Mistrzostw Świata, które mają miejsce w Stanach Zjednoczonych. Do kina trafia „Forrest Gump”.

1994

In Kraków, in cinema “Związkowiec” Dżem plays for the last time with Riedel. Last song is “List do M.”. In July he agrees to perform shortly in Chorzów club, “Leśniczówka”. At the turn of May and June Dżem in its HQ decides to dismiss Riedel. In the middle of the night 12th July he gives his wife premature birthday greetings, because he doesn't know what will happen with him till morning. 30th July Ryszard Riedel dies of heart failure in Chorzów hospital. Funeral takes place 3rd August in Tychy Wartogłowiec cemetery. On headstone is carved a quotation from “Naiwne pytanie”: “Moments that what counts in life”.

Parliament passes copyright and intellectual law. During promotion of his book general Jaruzelski gets hit in the head with a stone. Wawel castle gets two Rembrandts for its collection. War in Bosnia, in Rwanda bloody civil war begins. Nelson Mandela becomes first black president of South Africa. Fanatic kills columbian footballer Andrés Escobar, who shot his own goal during FIFA World Cup in USA. In cinemas “Forrest Gump”.

29 lipca odbywa się koncert w Spodku, upamiętniający pierwszą rocznicę śmierci Ryszarda Riedla. Na scenie pojawili się wtedy m.in. Czesław Niemen, Martyna Jakubowicz, Wojciech Waglewski i Krystyna Prońko. Cały występ znalazł się na trzy płytowym wydawnictwie zatytułowanym „List do R. na 12 głosów”.

Przestają obowiązywać tysiące i miliony – w Polsce następuje denominacja złotego. Wybory wygrywa Aleksander Kwaśniewski, który zastępuje w fotelu prezydenckim Lecha Wałęsę. Marek Kamiński i Wojciech Moskal docierają jako pierwsi Polacy do Bieguna Północnego. Amerykańska sonda Galileo dotarła do Jowisza.

1995

29th July memorial concert in Spodek at first anniversary of Ryszard Riedel death. Perform Czesław Niemen, Martyna Jakubowicz, Wojciech Waglewski and Krystyna Prońko and others. Whole concert is recorded on album “List do R. na 12 głosów” (“Letter to R. for 12 Voices”).

Denomination of zloty, no more thousand or millions notes. Aleksander Kwaśniewski a new president, Lech Wałęsa loses election. Marek Kamiński and Wojciech Moskal first Poles at North Pole. American space probe Galileo reaches Jupiter.

It is hard to summarise his life in few sentences. Important thing, we lived as friends live, he was trying to hand me over the values significant to him: love, freedom and friendship... He loved to repeat that one has to be himself. He taught me modesty, helping others, understand that family has to stick together, last but not least showed me what true music is. He repeated: if you want to play earnestly your music must come from the heart.

Sebastian Riedel,
Ryszard Riedel's son, Cree (rock-blues band) vocalist

Cieężko jego życie sprowadzić do kilku zdań. Przede wszystkim żyliśmy po przyjacielsku, starał się przekazać mi wartości, które były dla niego ważne: miłość, wolność i przyjaźń... Uwielbiał powtarzać, że trzeba być zawsze sobą. Uczył mnie, jak być skromnym, że trzeba pomagać innym, że rodzina musi się trzymać razem, wreszcie pokazał mi, co to najprawdziwsza muzyka. Aby grać na poważnie, powtarzał, musi płynąć z serca.

**Sebastian Riedel,
syn Ryszarda Riedla, wokalista grupy Cree**

[EN]

[ODESZLI ZA MŁODO GONE TOO EARLY]

[PL]

Buntownicy i autsajderzy, którzy odeszli za młodo:

Rebels and outsiders who has gone too early:

Wojciech Bellon [33], Kurt Cobain [27]
Zbigniew Cybulski [39], James Dean [24]
Heath Ledger [28], Marek Hłasko [35]
Diana Frances [36], Robert Jonson [27]
Piotr Łuszcz (Magik) [22], Elvis Presley [42]
Janis Joplin [27], Krzysztof Klenczon [39]
Marilyn Monroe [36], **Ryszard Riedel [37]**
Grzegorz Ciechowski [44], Ian Curtis [23]
Jimi Hendrix [27], Edward Stachura [41]
Rafał Wojaczek [25], Jim Morrison [27]
Bob Marley [36], Freddie Mercury [35]
Amy Winehouse [27], Brandon Lee [28]

TEATR ŚLĄSKI IM. STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO W KATOWICACH

THE STANISŁAW WYSPIAŃSKI SILESIA THEATRE IN KATOWICE

RYNEK 10
40-003 KATOWICE, POLSKA
teatrslaski@teatrslaski.art.pl
www.teatrslaski.art.pl
www.facebook.com/TeatrSlaski

DYREKTOR | GENERAL MANAGER: **ROBERT TALARCZYK**
ZASTĘPCA DYREKTORA | ASSISTANT MANAGER: **KRYSTYNA SZARANIEC**

Kierowniczka Literacka | **Rzeczniczka Prasowa** | Literary Manager & Press Secretary:
Aleksandra Czapla-Oslislo
Główna Księgowa | Chief Accountant: **Danuta Klima**
Menadżer ds. Promocji i Pełnomocnik Dyrektora | PR Manager & General Manager Proxy Holder:
Małgorzata Długowska-Błach
Menadżer ds. Współpracy Międzynarodowej | **Impresariat** | Manager for International
Cooperation & Impresario: **Irena Świtalska**
Asystentka Dyrektora | **Koordynator Współpracy z Uczelniami Wyższymi** | General Manager
Assistant & University Colleges' Liaison: **Julia Korus**

Reżyser | Director: **Grzegorz Kempinsky**
Realizator Światła | **Lightning**: **Maria Machowska**
Koordynator Pracy Artystycznej | Artistic Work Coordinator: **Danuta Pułeczka**
Biuro Obsługi Widzów | Audience Attendance Office: **Ewa Sadkowska** (kierownik | manager),
Paweł Solski (zastępca | assistance manager), **Barbara Chodacka**, **Irena Myszor**, **Agnieszka Niewdana**, **Ewa Wójcik**
Inspicjenci | Stage Managers: **Marcin Całka**, **Barbara Dudek**, **Dagmara Habryka-Białas**
Sufler | Prompter: **Maria Krupa**
Kierownik Administracji | Chief Administrator: **Barbara Króliczek**
Edukacja Teatralna | Theatre Education: **Renata Goliasz-Janiszewska**
Sekretarz Literacki | Literary Assistant: **Anna Podsiadło**
Dyrektor Studium Aktorskiego | Theatre School Principal: **Jerzy Kuczera**
Specjalista ds. Biznesu | Business Specialist: **Barbara Wolniewicz**
Fotograf | **Webmaster** | Photographer & Webmaster: **Krzysztof Lisiak**
Informatyk | IT: **Marcin Müller**
Specjalista ds. Tłumaczeń | Translator: **Paweł Korombel**
Kancelaria | Office: **Teresa Kundich** (kierownik | manager), **Agnieszka Witkowska**
Sekretarka i Specjalista ds. BHP | Secretary & Occupational Safety and Health Specialist:
Sylwia Szewczyk
Księgowość | Accountancy: **Małgorzata Juszczyk-Frączek** (zastępca Główniej Księgowej |
Assistant Chief Accountant), **Joanna Banek**, **Izabela Koniarek**, **Anna Satława-Solarz**, **Elżbieta Solipiwo**
Specjalista ds. Zamówień Publicznych | Public Auction Specialist: **Barbara Płaza**
Specjalista ds. Administrowania Majątkiem | Property Administration Specialist:
Katarzyna Malcharek

Główny Inżynier | Chief Engineer: **Edward Wrzesień**
Kierownik Techniczny | Chief Foreman: **Maciej Rokita**, **Wanda Nowak** (zastępca | assistant chief
foreman)
Główny Elektryk | Chief Electrician: **Kazimierz Strzelecki**
Elektryk | Electrician: **Jerzy Boczkowski**
Brygadzysta Montażystów Dekoracji | Stage Hands Foreman: **Dariusz Sobieraj**, **Wojciech Smolarczyk** (zastępca | assistant stage hands foreman), **Mariusz Konieczny**, **Sebastian Krysiak**, **Kamil Małecki**, **Sylwester Pozłótko**, **Piotr Sobota**, **Sebastian Zastróżny**, **Jerzy Śpiewakowski**
Inspektor P. Poż. | Fire Safety Officer: **Jacek Misiak**
Akustycy | Sound: **Mikołaj Lichtański** (kierownik | manager), **Marek Skutnik**, **Paweł Szymkowiak**, **Mirosław Witek**
Oświetlenie sceny | Lightning: **Krzysztof Woźniak** (kierownik | manager), **Szymon Adamczyk**, **Waldemar Janiszek**, **Piotr Łobacz**, **Ireneusz Pawliszyn**
Specjalista ds. Dokumentacji Wizualnej | Visual Documentation Specialist: **Beata Dżianowicz**
Pracownia Krawiecka | Dressmaker Workshop: **Ewa Kerger-Gardas** (kierownik | manager),
Anna Malinowska (zastępca | assistant manager), **Barbara Manowska**, **Jolanta Woszczyńska-Kolonko**
Garderobiane | Dressers: **Ewa Połowska** (brygadzystka | forewoman), **Joanna Kulik**, **Aneta Oskard**, **Dorota Słaboszewska**
Pracownia Stolarska | Carpentry Workshop: **Franciszek Kraczkla** (kierownik | manager), **Jerzy Graczyk**
Pracownia Malarsko-Modelarska | Painting-Modelling Workshop: **Agata Kurzak** (kierownik | manager), **Robert Nowotarski**, **Halina Wojtowicz**
Pracownia Tapicerska: **Karol Koj**
Pracownia Fryzjersko-Perukarska | Hairdresser & Wigmaker Workshop: **Teresa Melek** (kierownik | manager), **Karina Karpiczak**, **Wioleta Krysiak**
Magazyn Kostiumów | Costumes Storeroom: **Małgorzata Kaczmarek**
Rekwizytornia | Props Room: **Ireneusz Gajda**, **Aneta Oskard**
Dział Zaopatrzenia | Supplies: **Jan Szypura** (kierownik | manager), **Maria Kraczkla**, **Konrad Parys**
Kasjerki | Cashiers: **Ewa Kokuła**, **Krzysztof Fornalczyk**
Konserwatorzy | Handyman: **Ryszard Grabowski**, **Jerzy Musiedlak**
Recepcjoniści | Receptionists: **Anna Witt**, **Marian Dądela**, **Zbigniew Jaszcak**, **Marek Kazibudzki**, **Jacek Nos**, **Romuald Smolarz**, **Bernard Szablicki**

PROGRAM | PUBLICATION

Wydawca | Publisher: **Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach**

Projekt graficzny | Design & Layout: **Katarzyna Wolny**

Typografia | Typeface: **Graphik**

Redakcja | Editor: **Aleksandra Czapla-Oslislo**

Korekta | Proofreader: **Julia Korus**

Tłumaczenie | Translation: **Paweł Korombel**

Zdjęcia | Photography: **Krzysztof Lisiak**

Druk | Print: **DrukExpress**

Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach jest Instytucją Artystyczną Samorządu Województwa Śląskiego.

The Stanisław Wyspiański Silesia Theatre is Silesian Voivodeship Self-Governance Art Institution.

 Śląskie. Pozytywna energia

SPONSORZY I MECENASI

Patroni medialni | Media Patronage:

Mecenasi | Patrons:

